

Tracy Chevalier

Un singur fir

Traducere din limba engleză
și note de Vali Florescu

POLIROM
2020

— Olive o să facă paradă de sarcina ei ca și cum ăsta ar fi fost planul de la început, se plânse, și o să cerșească atenția tuturor. Dacă trăia mama, o punea la locul ei. Dar tata și Joe sunt ca plastilina pentru ea.

— Atunci va trebui să fii tu mama ta, răspunse Violet, abia pe urmă dându-și seama că ar fi putut s-o invite pe Gilda să vină cu ea.

Doamna Harvey începuse să se agite și ea în ajun.

— Nu-mi place gândul că una dintre fetele mele s-ar putea rătăci pe cine știe ce câmpuri, spuse uitându-se cum își așază Violet în hol rucsacul pregătit pentru dimineață. Dacă-ți scrânțești glezna sau rămâi fără apă sau te mușcă vreo viperă? Ce faci atunci?

Dădea glas unor temeri pe care le avusese și Violet și care o făcuseră să se ducă la culcare înainte ca proprietăreasa s-o îngrijeze și mai tare.

Acum, lui Violet îi era foame, dar nu voia să mai zăbovească. Dacă îmi fac niște pâine prăjită, doamna Harvey o să se trezească și o să înceapă iar toată tevatura. Își aruncă rucsacul pe umeri, strânse mai bine curelele și porni, fără tam-tam și fără mic dejun.

Coborî grăbită dealul spre podul peste Itchen. Dinaintea ei, pe un soclu de granit, se afla statuia masivă a regelui Alfred, cu spatele la ea și fața către High Street și cu spada cu mânerul în sus, de parcă ar fi binecuvântat orașul ce se întindea la picioarele sale. Violet trecu de statuie, privi în jur, apoi făcu o scurtă reverență în fața lui Alfred înainte de-a se apuca să urce colinele Winchesterului.

Trecu de prăvăliile cu fațade medievale ce se întindeau cât ținea strada; trecu de măcelărie și farmacie; trecu pe lângă Awdry's, unde se gândi o clipă dacă să se oprească la o cafea, dar hotărî să meargă mai departe; trecu de Buttercross, o

structură octogonală de piatră unde femeile își vindeau untul în Evul Mediu; trecu pe lângă Warren's, de unde-și cumpăra articole de papetărie. Prăvăliile nu erau încă deschise, așa că nu întâlni decât puțini oameni: câte-un biciclist, un băiat care distribuia ziare, un spălător de geamuri care curăța vitrina unei prăvălii. Aceștia o salutară din cap, dar nici unul nu se opri să-i vorbească sau s-o întrebe ce-i cu rucsacul și unde se duce. Nimeni nu zise „Foarte bine, Violet. Mare curaj ai!” sau „Ești sigură că vrei să pleci așa, singură, pe jos?” sau „De ce nu vii mai bine cu noi la mare?”. Nu locuia în Winchester decât de nouă luni, așa că încă era o străină în care nimeni nu se grăbea să investească. Nu crezuse că are vreo importanță, însă acum își dorea să existe cineva care să-i facă cu mâna când pornea în această aventură.

Ajungând în partea de sus a orașului, trecu pe sub arcada de piatră a Porții medievale de vest ce marca ieșirea din centru și traversă un pod pe deasupra căii ferate, chiar în clipa în care un tren spre Londra intra în gară pufâind, undeva în dreapta ei. Violet se feri de norii de funingine suflați de locomotivă, apoi rămase și se uită cum se urcă pasagerii în vagoane, trântind ușile și strigându-se unul pe altul în timp ce-și suiau valizele în tren. Când trenul se puse în mișcare cu un pufăit inconfundabil, se întrebă dacă n-ar fi fost mai bine să se ducă la Londra. Abia dacă-și permitea o noapte acolo, deși poate c-ar fi reușit să scoată mai mulți bani de la fratele ei copleșit de vinovăție, astfel încât să se ducă la un matineu, la un concert sau la un ceai dansant. Ar fi putut să se plimbe de-a lungul Tamisei, să scotocească prin anticariatele de pe Charing Cross Road și să viziteze sistematic toate sălile Muzeului Britanic. Mai făcuse toate astea, dar mereu cu părinții ei. Chiar și la treizeci și opt de ani avea să-i fie greu – înspăimântător, dacă era sinceră – să le facă singură.

Așa cum era și ce făcea acum. Violet mai plecase la plimbare singură – în Southampton Common, pe faleza din Portsmouth sau pe Insula Wight, în sus pe St Catherine's Hill de lângă Winchester –, însă acestea erau locuri populate și existau oameni care o așteptau acasă. Nu se plimbase niciodată pe câmpuri singură. Când doar își imaginase, i se păruse posibil, însă acum, că trebuia să o facă, simțea cum i se pune un nod de spaimă în gât.

Opțiunile – să petreacă două săptămâni la Hastings cu mama și mătușa ei sau să rămână în Winchester și să brodeze lângă radio, într-o încăpere sufocantă, cu o ceașcă insipidă de ceai alături, lângă perușii ciripind fără încetare – o făcură însă să strângă din dinți și să se îndepărteze de oraș.

O luă spre vest, în susul unui deal tot mai înalt, pe un drum ce trecea printre două clădiri victoriene solide: mai întâi, închisoarea, cu cele cinci corpuri ale sale radiind precum brațele unei stele din centru, unde se afla un turn de observație; apoi, spitalul regional, cu fațada sa frumos decorată din cărămidă. Trecând pe lângă aceste două instituții, simțea că își ia rămas-bun de la ultimele avanposturi ale civilizației, locurile unde puteai ajunge dacă lucrurile o luau razna. Apoi casele se răriră și în dreapta apăru un drumeag bătătorit – un vechi drum roman, conform hărții topografice –, care ducea în câmp. Violet o coti pe acel drum și lăsă în urmă ultimele case.

În stânga ei se afla o livadă cu șiruri de pomi grei de mere verzi încă necoapte. Nu era nimic înfricoșător aici. În dreapta ei se afla un teren imens de golf. Deși nu era nici opt dimineața, mai mulți bărbați loveau calculat mingile, îmbrăcați cu vestele și pantalonii lor bufanți și cu șepcile lor cu cozoroc scurt, iar prezența lor făcea împrejurimile mai prietenoase.

După o curbă ușoară, drumul roman urma cursul pe care i-l dăduseră constructorii lui și mergea drept, cu câmpiile într-o parte și pădurea în cealaltă. Un automobil trecu pe lângă ea, claxonând în chip de salut amical, fără îndoială spre Farley Mount, dat fiind că era cam singura destinație la care se putea ajunge cu mașina. Violet se simțea mai în siguranță pe drum. Mergând pe drumul roman, unde vedea oameni, se destinse puțin și își îngădui să se bucure de soarele care-i scâldea brațele, în timp ce două drepnele negre tăiau cerul deasupra ei și un tractor duduia în depărtare. Era liniște, dar nu una absolută. Începu să fredoneze și să se gândească la micul dejun pe care îl ratase. Își pusese niște gustări la pachet; avea să le mănânce curând, oricât era ceasul.

O oră mai târziu, drumul coti spre stânga, către o mică uliță cu pietriș ce ducea la un monument. Violet o urmă până în locul unde era parcat automobilul care trecuse pe lângă ea. Dincolo de el se afla o potecă ce urca spre o movilă pe care se înălța ciudățenia cunoscută drept Farley Mount. Era o construcție bizară. Înaltă de vreo opt metri, cu ziduri netede și albe ce se uneau într-un unghi ascuțit și portaluri arcuite pe toate cele patru laturi, arăta ca o piramidă egipteană așezată peste o capelă metodistă de mici proporții.

Violet vedea un cuplu lângă monumentul din vârful movilei, cu doi copii ce strigau și râdeau în timp ce urcau și coborau panta abruptă. Preț de o clipă se gândi să nu se oprească la monument, ca respectiva familie să nu distrugă magia momentului, care o copleșise deja. Însă piramida părea să o atragă ca o forță imposibil de ignorat, așa că Violet se trezi mergând cu pași mari către ea.

O placă impozantă fixată pe monument îi aminti o parte a conversației pe care o avusese cu Gilda și Arthur în fața catedralei: că Farley Mount fusese construit în amintirea unui

cal. Un proprietar din secolul al XVIII-lea, plecat la vânatoare de vulpi, căzuse într-o groapă cu var împreună cu calul său. Amândoi supraviețuiseră; calul, rebotezat Beware Chalk Pit, câștigase o cursă în anul următor, iar mândrul său stăpân construise piramida în cinstea lui. Violet zâmbi. Tatălui și fraților ei le-ar fi plăcut la nebunie o poveste atât de absurdă. Se întrebă dacă ei fuseseră vreodată aici.

Urcă până în vârful movilei și se alătură celor doi.

— Ce zi splendidă, spuse bărbatul.

— Da.

Violet privi în zare, spre câmpurile ce se întindeau în fața ei, ca niște vălătuci pictați în miriade de nuanțe de verde, galben și cafeniu, scâldate de soare și cer. Peisajul de țară englezesc era într-adevăr splendid. Dar în aer se simțea deopotrivă zăpușeala de august. Valurile scânteietoare de căldură chiar deasupra pământului, soarele exagerat de strălucitor, lipsa totală a vântului, câmpurile îngălbenite de grâu, fân și orz, pâlcurile de copaci în care verdele începea să-și piardă culoarea: vegetația era încă bogată, însă în pragul schimbării. August era luna în care natura, aflată la apogeu în iulie, începea să pălească încet. Aducea cu ea o melancolie care avea să se adâncească în septembrie. Violet prefera luna octombrie, când lumea se desfrunzea complet și devenea rece și înghețată, acceptându-și soarta și nemaîncercând să se țină cu dinții de vară.

Femeia o privea pieziș.

— Ești singură?

Își luă soțul de braț.

— Mă... întâlnesc cu cineva.

Violet se crispă văzându-se incapabilă să spună că e singură. De ce-i era atât de rușine?

Bărbatul se uită în jur.

— Unde, aici?

Zâmbetul îi era șiret; hotărâse că e vorba despre un bărbat.

— La Nether Wallop.

Deși se afla la trei kilometri și ceva de drumul de la Winchester la Salisbury, Violet scrisese la hanul Five Bells să-și rezerve o cameră.

— Și mergi pe jos până acolo? Dumnezeu! făcu femeia, pe un ton mai degrabă dezaprobat decât impresionat.

Copiii lor se aflau în încăperea din interiorul ciudățeniei, strigând și jucându-se cu ecoul. În apropiere se afla o bancă ce te îmbia să te așezi, perfectă pentru un mic dejun cu panoramă de vis. Însă Violet le ură soțului și soției o zi plăcută și părăsi Farley Mount. Nu avea de gând să mănânce înconjurată de milă și suspiciune.

Porni iar pe potecă, dar nu se putu abține: aruncă o privire înapoi. Perechea încă se uita în urma ei. Deși era de-a dreptul lihnită, Violet trebuia să găsească alt loc, mai îndepărtat. Urmă poteca în josul unui delușor, iar la capătul lui ajunse din nou pe drumul roman pe care-l părăsise mai devreme. Acum, o potecă mărginită de garduri vii, prea sălbatică și îngustă pentru automobile, o conduse printr-o pajiște, iar acolo lăsă să-i cadă rucsacul și se așeză, recunoscătoare că poate face o pauză departe de ochii familiei de turiști. Niște oi pășteau în colțul îndepărtat, fără s-o bage în seamă.

Înainte să se apuce de mâncat, Violet bău cu nesăț apă dintr-un bidon ce fusese al lui Tom în timpul războiului. I se părea ciudat să-l folosească, dar el i-l oferise și ea avea nevoie de așa ceva. Nu discutaseră niciodată în amănunt experiența lui în Franța. La început fusese prea dureros, pe urmă, prea târziu. Tom nu voia decât să-și vadă mai departe de viață, într-un fel care lui Violet i se părea dificil de atins: să-și facă o carieră serioasă, să se căsătorească, să-și întemeieze o